

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN **TUNNELMALLISIN** SANATAIDELEHTI

NUORET LUKUTAITOVAIKUTTAJAT –HANKKEESSA TAPAHTUU

Ysiluokkalaiset houkuttelivat kaveria lukemaan

Yöstäjä on mukana Lukeva Tampere -työryhmässä, joka työstää parhaillaan Tampereen kaupungille lasten ja nuorten lukutaito-ohjelmaa. Lukutaito-ohjelman on tarkoitus valmistua vuoden 2026 aikana.

Osana työtä jalkauduimme tänä syksynä 9.-luokkalaisten Vaikuta! -päiville Nuorten kulttuurikeskukseen. Tapahtumissa kysimme nuorten ajatuksia siitä, miten ja missä luku- ja kirjoitusintoa pitäisi heidän mielestään edistää.

Aiheeseen liittyvään kyselyyn osallistui 146 ysiluokkalaista, joista suurin osa vastasi oman joukkueensa kanssa. Nuoria pyydettiin lisäksi keksimään lukukaverin etsintään sopivia repliikkejä, joita saimme yli sata kappaletta!

Mukana Vaikuta! -päivillä kanssamme olivat Nuoret lukutaitovaikuttajat -hankkeemme yhteistyökumppanit perusopetus, kulttuurikasvatusohjelma Taidekaari sekä kirjasto.

Tässä muutamia esimerkkejä siitä, kuinka ysiluokkalaiset houkuttelisivat jonkun lukemaan kanssaan!

Hei Mirja, haluks olla mun elämän kirja?

Tipu toiseen maailmaan kirjan avulla!

Ooksä kirjailija, kun tiedät just sanat mun sydämeen?

UUSI LUKUKOKEMUS LÖYTYY ETSINTÄKUULUTUKSELLA

Marraskuussa Tampereen pääkirjasto Metson lasten ja nuorten osastolle ilmestyi sermi täynnä etsintäkuulutuksia. Kyseessä eivät olleet kadonneet kirjat, vaan uudet lukukokemukset.

Kirjaetsintäkuulutukseenä on uusi toimintaidea, joka on osa Yöstäjän Nuoret lukutaitovaikuttajat -hanketta. Ideaan kuuluvat valmiit lomakkeet, joihin voi ruksia ja kuvailla omin sanoin, millaista kirjaa etsii luettavaksi.

Kuvauksen mukaisia vinkkejä lomakkeisiin voivat sitten jättää sekä kirjastonhoitajat että muut kirjaston kävijät.

Esimerkkitoteutuksia tekivät lasten ja nuorten sanataidekoulun oppilaat, jotka myös saivat omiin lomakkeisiinsa rutkasti uusia kirjavinkkejä. Myös muut nuoret kirjastonkävijät rohkaistuivat täyttämään etsintäkuulutuksia. Millaisen kirjan juuri sinä haluaisit lukea?

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN **TUNNELMALLISIN** SANATAIDELEHTI

KIRJOITUSKILPAILUJEN NUORI KONKARI

Toivo Loposen sanataideharrastukseen kuuluu myös kilpaileminen

Pia Krutsin, Emilia Tuuri, Toivo Loponen

Kuvaaja: Hanna Tuuri

Toivo Loponen on tamperelainen tokaluokkalainen, jonka sanataideharrastus on alkanut jo vauvana lorupiiirissä.

Sanataideharrastusryhmistä Toivolle on kertynyt kokemusta jo usealta vuodelta, ja tänä syksynä hän aloitti Tampereen seudun työväenopiston sanataiteen perusopetuksessa.

Viikoittaisen harrastamisen lisäksi Toivo osallistuu innokkaasti myös kirjoituskilpailuihin.

Saimme Toivon Sanataidesanomien haastattelavaksi ja kysyimme Toivolta muutaman kysymyksen harrastukseen liittyen.

Toivo palkittiin Haitulan runokaverit -kilpailussa joulukuussa 2024.

Mihin kirjoituskilpailuihin olet viimeksi osallistunut? Miten meni?

Viime vuonna osallistuin Kirsi Kunnas -juhlavuoden runokilpailuun, jossa piti kirjoittaa Haitulalle runokaveri. Pääsin kolmannelle sijalle runollani Karkkimaailman kuningas Nami-Nami I. Tänä vuonna pääsin arvoituksellisella sci-fi-tarinallani alakoulun sarjan finaaliin eli kolmen parhaan joukkoon Sastamalan Sanataituri -kilpailussa, jonka teema oli "Totta vai tarua?"

Mikä kirjoittamisessa on mielestäsi kivaa?

Kirjoittamisessa on kivaa se, että voin olla oma itseni, vapauttaa mielikuvitukseni ja päästää kaikki ajatukseni paperille. Kirjoittaessa pääsen kunnolla kertomaan, mitä jotkin asiat oikeastaan edes tarkoittavat.

Millaisista aiheista kirjoitat mieluiten?

Kirjoitan mistä tahansa, kunhan se liittyy hurjaan seikkailuun, jossa ratkaistaan mysteeriä ja halutaan tietää, pitääkö mikään enää yhtään paikkaansa vai onko kaikki muuttunut.

Jos järjestäisit itse kirjoituskilpailun lapsille, millainen se olisi?

Kirjoituskilpailussani pitäisi kirjoittaa selitys kaikkeen seikkailijalle, joka haluaa tietää, mikä on totta ja mikä täydellistä fiktiota.

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN **TUNNELMALLISIN** SANATAIDELEHTI

AJANKOHTAISIA SANATAIDEUUTISIA TAMPEREELTA

Yöstäjän tapahtumissa ja julkaisuissa ollaan jo joulutunnelmissa

Lasten omasta sanataide- joulukalenterista saa ohjeet joulun löytämiseen

Yöstäjä järjesti marraskuussa 2025 yhteistyössä Lukevan Tampereen ja Tampereen kaupunginkirjaston kanssa tamperelaisille 4.-luokkalaisille suunnatun kirjoituskilpailun.

Näin löydät joulun -kirjoituskilpailussa valittiin 24 voittajatekstiä. Ne julkaistaan 1.-24.12. Yöstäjän ja yhteistyökumppaneiden yhteisessä joulukalenterissa Instagramissa ja Facebookissa, Tampereen koulujen infonäytöillä sekä pääkirjasto Metson lastenosastolla. Joka päivä julkaistaan yksi teksti.

Kirjoituskilpailuun osallistui yhteensä 77 neljäsluokkalaista. Kilpailun taso oli korkea, ja valinnat vaikeita. Oli ilo huomata, kuinka hienoja, tunnelmallisia ja mielikuvituksellisia joulutekstejä tamperelaiset koululaiset kirjoittavat.

Kuhinaa ja kirjatietäjiä Tampereen Kirjafestareilla

Yöstäjä oli muutaman vuoden tauon jälkeen mukana Tampereen Kirjafestareilla Tampere-Talossa lauantaina 29.11. Tällä kertaa Yöstäjä näkyi sekä lavaohjelmassa että tuotemyynissä.

Lanu-lavan lastenkirjatietokilpailuun osallistui viisi hyvin innokasta kirjatietäjäjoukkuetta, jotka palkittiin tietyksi kirjapalkinnoilla.

Yöstäjän myyntipisteestä Talvipuutarhan kupeesta oli saatavilla oppimateriaaleja ja uusia hauskoja paperituotteita, jotka keräsivät ison joukon kiinnostuneita ostajia.

Tuotemyynnillä rahoitetaan lapsille ja nuorille järjestettävää sanataidetoimintaa.

Yöstäjä järjesti sanataidepikkujoulut ammattilaisille

Yöstäjän työhuoneella, pääkirjasto Metsossa nähtiin ke 10.12. monta mieluista vierailijaa, kun yhdistys järjesti sanataidepikkujoulut tamperelaisille, lasten- ja nuortenkirjallisuuden sekä sanataiteen opettamisen ammattilaisille.

Tarjolla oli pientä, joulusta purtavaa, tietoa Yöstäjän toiminnasta sekä vertaistukea sanataidetoimintaan.

Uusi sanataideverkosto kokoontuu muutaman kerran vuonna 2026 vapaamuotoisten tapaamisten merkeissä.

Mukaan ovat tervetulleita kaikki sanataidekasvatuksen ammattilaisiksi itsensä kokevat ja lanu-alan freelancerit, jotka kaipaavat ympärilleen sanataideyhteisöä!

Näin löydät joulun -kilpailun
voittajat julkaistaan kaikissa
Tampereen kouluissa

Kuva: Minttu Tervaharju

Yöstäjän vastuullisuussuunnitelma julkaistu verkossa

Yöstäjä on laatinut vastuullisuussuunnitelman, joka löytyy nyt yhdistyksen verkkosivuilta, osoitteesta yostaja.fi/vastuullisuussuunnitelma.

Suunnitelmassa kuvaillaan kattavasti vastuullisuustyön osa-alueita: sosiaalista, taloudellista ja ekologista kestävyyttä.

Aiemmin oma vastuullisuussuunnitelma on laadittu Kirjalitta-festivaalille. Yöstäjä hakee erilaisia valtionavustuksia, joiden saamisen edellytyksenä ovat kattavat selvitykset ja suunnitelmat vastuullisuuden edistämisestä.

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN **TUNNELMALLISIN** SANATAIDELEHTI

VAIHE VAIHEELTA KOHTI OMAA RIKOSTARINAA

Creative writing -ryhmän salapoliisikokonaisuus innosti omien kirjojen kirjoittamiseen

Minttu Tervaharju

Tampereen kansainvälisessä koulussa Fistassa kokoontuu englanninkielinen sanataideryhmä. Ryhmä on osa Tampereen seudun työväenopiston järjestämää Harrastamisen Suomen mallin toimintaa.

Ryhmässä käsiteltiin tänä syksynä salapoliiseja, mysteerejä ja rikostarinoita. Salapoliisikokonaisuuden päätteeksi jokainen oppilas laati oman salapoliisiromaaninsa.

Rikostarinoiden kirjoittamiseen käytettiin monta kokoontumiskertaa, ja sen lisäksi moni kirjoitti omia tarinoitaan myös kotona. Pisimmät tarinat olivat kymmenien sivujen mittaisia.

kuva: Minttu Tervaharju

SANATAIDEVINKKI!

Näin salapoliisitarina toteutettiin:

- Keskustelu salapoliisikirjoista ja niiden ominaispiirteistä.
- Rikostarinaan sopivan kaupungin kartta yhdessä piirtämällä. Karttaan merkittiin mahdollisia rikospaikkoja.
- Salapoliisitarinoiden "ideapankki": keksittiin irtolapuille mahdollisia rikostapauksia sekä tarinaan sopivia etu- ja sukunimiä.
- Keksittiin omat salapoliisihahmot ja muita tarinan hahmoja (epäiltyjä, uhreja ja todistajia).
- Piirrettiin kuvia johtolangoista.
- Kukin kokosi omasta rikostapauksesta tutkintataulun. Tauluun kirjattiin rikostapaus ja rikoksen yksityiskohdat (rikospaikka, kellonaika, muita tärkeitä muistiinpanoja). Liimattiin kuvat tapaukseen liittyvistä johtolangoista ja henkilöistä.
- Tarinan runko suunniteltiin tutkintataulun pohjalta erilliselle suunnittelumonisteelle.
- Lopuksi kirjoitettiin omat tarinat kirjaksi ja tehtiin kirjan etu- ja takakansi.

YÖSTÄJÄ
on tamperelainen
yhdistys, jossa
työskentelee
kirjallisuuden ja
sanataide-
kasvatuksen
ammattilaisia.
Johdatamme
kaikenikäiset
tarinoiden ja
mielikuvituksen
maailmaan.

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.